

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 8–9 czerwca 2013 r. na kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji*
prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Prof. Edwarda F. Szczepanika
w Suwałkach o profilu ogólnoakademickim
przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

w składzie

przewodniczący:

dr hab. inż. Antoni Żuchowicki – członek PKA

członkowie:

dr hab. inż. Szymon Salamon – ekspert PKA,

dr inż. Janusz Zawiła – Niedźwiecki – ekspert PKA,

mgr Agnieszka Zagórska – ekspert formalno – prawny,

Piotr Gońda – przedstawiciel PSRP.

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji* prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole im. Prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2012/2013. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Członkowie Zespołu poprzedzili wizytację zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem, między innymi, podobieństwa do źródeł internetowych.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

1) *Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,*

Uchwałą Rady Instytutu Politechnicznego Nr 9 /2013 z dnia 23.04.2012 r. została uchwalona Strategia Funkcjonowania i Rozwoju Instytutu Politechnicznego PWSZ w Suwałkach do 2016 roku, wpisująca się w misję określoną w momencie zakładania Uczelni. Wpisuje się ona w Strategię PWSZ na lata 2012-2016 określoną Uchwałą nr 26 Senatu PWSZ Suwałkach z dnia 20 marca 2012 roku. Strategia uczelni jest dokumentem bardzo obszernym i szczegółowym. Podaje ona 13 celów głównych, w tym dostosowywanie kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, podnoszenie jego poziomu, internacjonalizację zwłaszcza związaną ze specyfiką regionu nadgranicznego 4 państw. W dalszej części wskazuje ona zadania szczegółowe służące realizacji poszczególnych celów. Z kolei Strategia Instytutu Politechnicznego w analogiczny sposób formułuje cele i zadania realizacyjne Instytutu. Zmierzają one do dostosowywania i rozwijania kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy, zwłaszcza lokalnej specyfiki regionu oraz wskazują czynniki, które warunkują taki rozwój i zadania pozwalające realizowanie celów strategicznych.

Oceniany kierunek *Zarządzanie i inżynieria produkcji* jest przypisany do dyscyplin naukowych zgodnie ze specyfiką regionu, który jest związany z drobnym przemysłem spożywczym oraz turystyką powiązaną z ochroną naturalnego środowiska. Zgodnie z załącznikiem do Uchwały nr 30/2013 Senatu PWSZ w Suwałkach z dnia 25.06.2013r. w punkcie 6 sprecyzowano „Przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego: kierunek studiów *Zarządzanie i inżynieria produkcji* jest międzyobszarowym kierunkiem

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

kształcenia w układzie: nauki techniczne, nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne oraz nauki społeczne.”

W punkcie 7 przedstawiono „Wskazanie dziedziny nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów: obszar nauk technicznych – dziedzina nauk technicznych, dyscypliny: budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria produkcji; obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych – dziedzina nauk rolniczych; dyscypliny: inżynieria rolnicza, technologia żywności i żywienia, ochrona i kształtowanie środowiska, zootechnika, agronomia; obszar nauk społecznych – dziedzina nauk ekonomicznych, dyscypliny: ekonomia, nauki o zarządzaniu.” Aktualnie rozważana jest zmiana profilu kierunku na praktyczny, co lepiej realizowałoby zamierzenia strategiczne Uczelni.

Poszczególne oceniane aspekty działalności Instytutu Politechnicznego świadczą o realizacji celów Strategii PWSZ oraz Strategii Instytutu.

2) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Uczelnia i Instytut aktywizują interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych do prac nad formą kształcenia w ramach wizytowanego kierunku. Aktywny jest Konwent Uczelni, w którym reprezentowani są pracodawcy, a przewodniczy mu prezes Spółdzielni Mleczarskiej Sudowia, jednego z największych pracodawców regionu.

Uruchomienie kierunku zostało poprzedzone konsultacjami z władzami miejskimi, które od powstania Uczelni są mocno zaangażowane w jej funkcjonowanie oraz z wieloma przedsiębiorstwami, z którymi Uczelnia współpracuje. Od 2003r. działa w Suwałkach Rada Gospodarcza (ciało opiniotawczo-doradcze prezydenta Miasta Suwałki) skupiająca przedsiębiorców i przedstawicieli instytucji okołobiznesowych, w tym PWSZ, którym bliski jest rozwój gospodarczy i społeczny miasta. Rada ma na celu zintegrowanie środowiska przedsiębiorców i instytucji okołobiznesowych poprzez zapewnienie płaszczyzny dla współdziałania i wymiany doświadczeń oraz opiniowanie działań związanych z funkcjonowaniem miasta. W trakcie takich spotkań wykrystalizowała się koncepcja kierunku studiów oraz zarysowała się sylwetka zawodowa absolwenta. W konsekwencji

zawarto też porozumienia z najbardziej znaczącymi przedsiębiorstwami i instytucjami deklarującymi wolę współpracy w realizacji kształcenia na tym kierunku.

Z kolei przedstawiciele studentów, którzy są wybrani do Rady Instytutu Politechnicznego, do Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz do Kierunkowego Zespołu Oceny Jakości Kształcenia uczestniczą w podejmowaniu decyzji w sprawie planów studiów oraz formułowaniu zaleceń dotyczących jakości kształcenia.

Aktualnie prowadzony zakres kształcenia odpowiada charakterowi gospodarki regionu. Specjalizacje w ramach kierunku odpowiadają dwu podstawowym branżom gospodarki regionalnej.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja kształcenia ma wyraźny związek z Misją i Strategią PWSZ oraz Strategią Instytutu Politechnicznego

2) Koncepcja kierunku powstała we współpracy z władzami i głównymi przedsiębiorcami regionu. Studenci i wykładowcy mają możliwość bieżącego wpływania na dalsze modelowanie tego kształcenia. Jest ono zróżnicowane w sposób oddający specyfikę gospodarczą regionu.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku.

W dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji kierunek kształcenia nieprecyzyjnie przypisano do dyscyplin naukowych. Wkrótce po wizytacji, w wyniku dyskusji podjętych w jej trakcie, przesłano skorygowaną dokumentację. Ostatecznie kierunek kształcenia przypisano do (Uchwała nr 30/2013 Senatu PWSZ w Suwałkach z dnia 25.06.2013 r.):

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

- obszar nauk technicznych – dziedzina nauk technicznych, dyscypliny: budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria produkcji (76 ECTS);
- obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych – dziedzina nauk rolniczych; dyscypliny: inżynieria rolnicza, technologia żywności i żywienia, ochrona i kształtowanie środowiska, zootechnika, agronomia (60 ECTS);
- obszar nauk społecznych – dziedzina nauk ekonomicznych, dyscypliny: ekonomia, nauki o zarządzaniu (48 ECTS).

Ukończenie kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji* wiąże się z nadaniem absolwentowi tytułu zawodowego inżyniera. Obszarowe efekty kształcenia powinny więc w większości dotyczyć obszaru nauk technicznych (oznaczenie T) oraz zapewniać osiągnięcie wszystkich kompetencji inżynierskich (oznaczenie Inż.).

Opis programu jest niejednorodny. W odniesieniu do cyklu kształcenia, który rozpoczął się po wprowadzeniu obowiązku stosowania KRK program kształcenia kierunku Zarządzanie i inżynieria produkcji w pełni spełnia wymagania KRK. Określone zostały efekty kształcenia na wszystkich wymaganych poziomach, w tym efekty do uzyskania w ramach każdego z przedmiotów wskazane w ich sylabusach z odniesieniem do efektów kierunkowych, oraz matryce powiązań efektów kształcenia. Efekty odpowiadają wymaganiom obszaru nauk technicznych, chociaż w dużej części powtarzają one sformułowania wzorcowych efektów z przepisów o KRK. Wobec tego zaleca się sprecyzowanie efektów w celu dokładniejszego wskazania zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Z poprawką na powyższe zalecenie stwierdzono, że program kształcenia zapewnia spójność kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia oraz zapewnia osiągnięcie kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia przez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów i grup przedmiotów oraz dla praktyk zawodowych.

Natomiast w stosunku do trwającego cyklu wcześniejszego programu (sylabusy) są uproszczone. Jest to problem formalny polegający na interpretacji obowiązywania zasad KRK jako dotyczących tylko cyklu zaczynanego w roku 2012. Nie jest to jednak właściwe.

Studenci pierwszego roku kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych odbywają studia na podstawie programu kształcenia uwzględniającego opis zakładanych efektów kształcenia. Studia na wyższych rocznikach odbywają się zgodnie z dotychczas obowiązującymi standardami kształcenia.

W przypadku studentów pierwszego roku studenci mają dostęp do opisu założonych efektów kształcenia poprzez sylabusy znajdujące się w elektronicznym systemie obsługi studiów oraz w dziekanacie. Sylabusy dla studentów wyższych lat mają charakter uproszczony. Zawierają tylko najważniejsze informacje, takie jak warunki zaliczenia, czy też ramowy plan przedmiotu.

Opis założonych efektów kształcenia jest ogólnie dostępny – wywieszony w gablotach, dostępny w Internecie oraz omawiany ze studentami w momencie rozpoczynania każdego przedmiotu.

2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Efekty kształcenia w dużej części powtarzają sformułowania wzorcowych efektów z przepisów o KRK. Wobec tego zaleca się sprecyzowanie efektów w celu dokładniejszego wskazania zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji. Brak takiej precyzji powoduje, że tylko bardziej świadomi studenci (przeważnie studiów niestacjonarnych, a więc pracujący) nie mają problemu z interpretacją wymagań i nabywanych kompetencji.

Uchwałą Senatu Nr 40 z dnia 29 maja 2012 r. zostały zatwierdzone programy kształcenia z uwzględnieniem Krajowych Ram Kwalifikacji na kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji* na poziomie studiów pierwszego stopnia zgodnie z wymogami art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy. Zostały określone efekty kierunkowe oraz moduły przedmiotów je realizujące, a także przyporządkowano efekty kierunkowe do efektów obszarowych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520);

Efekty kształcenia przedstawione w raporcie samooceny są przejrzyste i zrozumiałe. Studenci jednak mają problem ze zrozumieniem efektów kształcenia. Podczas spotkania ze studentami zweryfikowano, że przedstawione w raporcie samooceny zakładane efekty kształcenia nie są powszechnie znane, w związku z czym niemożliwe jest dokonanie oceny przejrzystości systemu weryfikacji wśród studentów zakładanych efektów kształcenia. Dużo lepszą znajomość efektów kształcenia przejawiają studenci studiów niestacjonarnych, gdyż przychodząc na te studia oczekiwali bardzo konkretnej, specjalistycznej wiedzy,

które ma przydać im się w życiu zawodowym. Dlatego też przed rozpoczęciem studiów dokładnie zapoznali się z ofertą, którą proponuje Uczelnia.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Na system oceny efektów kształcenia mają wpływ procedury dotyczące informowania studentów w zakresie zasad oceniania. W celu utrzymania ich spójności przestrzegane są ustalenia regulaminu studiów, warunki zaliczeń i terminarz zaliczeń. Podawane są do wiadomości studentom. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania, podobnie traktowane są prace dyplomowe i ich recenzje. Zasady dot. oceniania studentów są określone formalnie w kartach poszczególnych przedmiotów oraz zajęć przygotowywanych przez, odpowiedzialnych za prowadzenie zajęć, pracowników jednostek organizacyjnych. Warunkiem zaliczenia jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w regulaminie, tj. m. in.: zaliczenie zajęć, zdanie egzaminów. Celem przedmiotowego systemu oceniania jest: diagnozowanie i monitorowanie postępów studenta, sprawiedliwe ocenianie każdego studenta, wspieranie rozwoju studenta przez ewaluację jego osiągnięć, informowanie studenta o poziomie jego osiągnięć dydaktycznych i postępach w tym zakresie, pomoc studentowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju, motywowanie studenta do dalszej pracy, wykorzystanie przez nauczyciela wyników osiągnięć studentów do planowania pracy dydaktycznej, dostarczanie studentom informacji o postępach i trudnościach w nauce.

Podstawowym aktem wewnętrznym PWSZ w Suwałkach opisującym sposób weryfikacji i oceny efektów kształcenia jest Regulamin studiów przyjęty uchwałą Senatu Nr 49 Senatu PWSZ w Suwałkach z dnia 22 listopada 2011 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Senatu Nr 65/2012 z dnia 25 września 2012 r. Regulamin określa podstawowe procedury związane ze sprawdzeniem efektów kształcenia, do których można zaliczyć: rozkład roku akademickiego z terminami i okresem trwania sesji egzaminacyjnych, stosowane skale ocen, składanie egzaminów, uzyskiwanie zaliczeń przedmiotów, semestrów, praktyk, zasady i sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, warunki rejestracji warunkowej, powtarzania przedmiotów i semestru, skreślenia z listy studentów, w tym

z powodu braku postępów w nauce. Regulamin studiów określa także procedury nagradzania studentów osiągających najlepsze wyniki.

Zasady przygotowywania i obrony prac dyplomowych określa Zarządzenie Nr 1 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach z dnia 10 stycznia 2012 roku w sprawie wprowadzenia zasad postępowania przy przygotowaniu i obronie pracy dyplomowej. Dyrektor Instytutu zatwierdza tematy prac dyplomowych. Promotor pracy dyplomowej ma obowiązek: przeanalizowania zaproponowanego harmonogramu pracy i po dokonaniu ewentualnych korekt zaakceptowania go, systematycznego sprawdzania kolejnych etapów pracy, wstawianie oceny pracy dyplomowej.

Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji* poddano kontroli 8 akt osobowych absolwentów z których wynika, że: protokoły egzaminacyjne - prowadzone są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.); karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem; dyplomy i suplementy - sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61). Ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS.

Należy uznać, że system kształcenia obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji, a Uczelnia zapewnia stosowną standaryzację wymagań oraz przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen.

Ocena czy

Uczelnia nie stosuje kształcenie w formie e-learningu na tym kierunku.

Instytut nie ma problemu z tzw. „odsiewem”, zdarzają się tylko przypadki spowodowane przyczynami losowymi, kierunek ma atrakcyjnie specjalistyczny charakter, zasadniczo nie ma na nim „przypadkowych” studentów.

4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Dotychczas podstawową formą monitorowania karier były kontakty z przedsiębiorcami na tle przygotowywania i weryfikowania programu kształcenia, organizowania praktyk i wycieczek do zakładów pracy oraz informowania potencjalnych pracodawców o absolwentach.

Aktualnie opracowano program systematycznego badania losów absolwentów. Zostanie on wdrożony począwszy od absolwentów opuszczających Uczelnię w czerwcu 2013r.

Wnioski z oceny prac dyplomowych:

- - na 10 ocenionych prac dyplomowych, co najmniej dwie nie są z obszaru wizytowanego kierunku,
- - oceny promotora, recenzenta i komisji egzaminacyjnej, mają charakter wyważony,
- - recenzje pracy prawidłowo je oceniają, ale czasami mają zbyt zdawkowy charakter, co widać także z tego, że nie jest w pełni wykorzystywany formularz recenzji
- - dobór i wykorzystanie literatury prawidłowe. Zdarzają się opisy bibliograficzne z usterkami. Ilość pozycji literaturowych tylko w przypadku jednej pracy jest właściwa (wynosi 35 pozycji). Pozostałe prace tych pozycji mają zastanawiająco mało, w jednym przypadku wynosi ona 10 pozycji!
- - 8 prac, a więc zdecydowana większość, nie jest projektami inżynierskimi, co najwyżej przedstawiają sobą przegląd istniejących rozwiązań technicznych lub technologicznych,

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Efekty kształcenia są zgodne z koncepcją kierunku i dziedziną wiodącą. Pożądane jest bardziej precyzyjne zredagowanie efektów kształcenia. Zasady KRK są uwzględnione w

pełni tylko w odniesieniu do cyklu kształcenia rozpoczętego od 2012 roku. Cykl poprzedni jest prowadzony na podstawie dawnej uproszczonej dokumentacji. Efekty kształcenia są sformułowane formalnie poprawnie, ale wymagają doprecyzowania.

2) Efekty kształcenia w dużej części powtarzają sformułowania wzorcowych efektów z przepisów o KRK. Wobec tego zaleca się sprecyzowanie efektów w celu dokładniejszego wskazania zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji. Potrzebne jest też zadbanie o projektowo-inżynierski charakter prac dyplomowych.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny. Jedyne, ale istotne zastrzeżenie dotyczy charakteru pracy dyplomowych, które w większości nie mają charakteru projektów inżynierskich, a ich część jest też tematycznie spoza zakresu kierunku studiów (co oznacza, że prace takie nie powinny być przyjęte, a studenci dopuszczeni do egzaminu dyplomowego).

4) Monitorowanie losów absolwentów było dotąd niesystematyczne i niesformalizowane. Od 2013 r. wdrażany jest program monitorowania.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Uczelnia w praktyce dobrze realizuje program kształcenia. Natomiast wskazane wcześniej zbyt ogólne sformułowanie części efektów kształcenia, stwarzają problemy studentom, którzy nie podjęli jeszcze pracy zawodowej.

Instytut ma opracowaną i zatwierdzoną pełną dokumentację programową studiów, w tym efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji*. W połączeniu z pozostałymi dokumentami formalnymi regulującymi pracę Uczelni dokumenty te ujmują całokształt problematyki związanej z efektami kształcenia, a w szczególności: misji, koncepcji kształcenia zawodowego, sylwetki absolwenta kierunku, poziomu wiedzy, poziomu umiejętności, poziomu kompetencji społecznych, tabelarycznego ujęcia efektów kształcenia, weryfikacji efektów kształcenia.

Studia (I st.) realizowane są jako stacjonarne lub niestacjonarne, trwające 7 semestrów.

Plan studiów ma następujące wymiary zajęć:

- A. przedmioty ogólne: forma stacjonarna 315, liczba punktów ECTS: 18, forma niestacjonarna 235; liczba punktów ECTS: 18
- B. przedmioty podstawowe: forma stacjonarna 315, liczba punktów ECTS: 31, forma niestacjonarna 315; liczba punktów ECTS: 34
- C. przedmioty kierunkowe: forma stacjonarna 945, liczba punktów ECTS: 82, forma niestacjonarna 625; liczba punktów ECTS: 86
- D. przedmioty specjalizacyjne:
 - Zarządzanie środowiskiem: forma stacjonarna 825, liczba punktów ECTS: 60, forma niestacjonarna 410; liczba punktów ECTS: 60
 - Przetwórstwo rolno-spożywcze: forma stacjonarna 825, liczba punktów ECTS: 60, forma niestacjonarna 410; liczba punktów ECTS: 60
- E. praca dyplomowa inżynierska: forma stacjonarna liczba punktów ECTS: 9, forma niestacjonarna liczba punktów ECTS: 15

łącznie student wypracowuje 210 punktów ECTS.

Plany studiów przewidują zajęcia o charakterze praktycznym (ćwiczenia, seminaria, laboratoria i zajęcia projektowe), których wymiar godzinowy w obu formach wynosi nominalnie ponad 50 % łącznej liczby zajęć. Jednakże tylko 320 godzin takich zajęć ma bezdyskusyjnie praktyczny charakter. Zaleca się, na podstawie analizy programu i oceny możliwości osiągnięcia efektów kształcenia, większej liczbie zajęć nadać charakter ćwiczeń lub laboratoriów.

Studenci nie mają świadomości, czym są punkty ECTS. Wśród studentów panuje przekonanie, że jest to środek rozliczenia zaliczonych zajęć, gdzie liczba punktów może odpowiadać ocenie lub trudności danego przedmiotu. Podczas spotkania ze studentami, można było zauważyć małe zainteresowanie tematyką mobilności studenckiej, choć należy podkreślić, że studenci wiedzieli czym jest program ERASMUS oraz program MOST. Liczba studentów korzystających z wymiany międzyuczelnianej i międzynarodowej jest niewielka – co roku wyjeżdża kilka osób. Koordynator wymiany studenckiej na Uczelni jako główne powody braku zainteresowania wskazuje koszty związane z wyjazdem, bariery językowe

oraz fakt, że jednak spora część studentów ocenianego kierunku studiuje w trybie niestacjonarnym oraz pracuje i to uniemożliwia im wyjazd.

O studiowanie według indywidualnego planu studiów i programu nauczania może ubiegać się student, który zaliczył pierwszy rok studiów i uzyskał średnią ocen ze wszystkich przedmiotów co najmniej 4,00, a także każdy student niepełnosprawny od samego początku studiów.

Przeprowadzone hospitacje zajęć dydaktycznych oraz dokonane analizy przewodników przedmiotowych, upoważniają do uznania, że przyjęty przez Uczelnię okres trwania studiów I st., tj. 7 semestrów jest właściwy dla osiągnięcia założonych celów i efektów kształcenia, w tym kompetencji inżynierskich.

Treści kształcenia są zgodne z Krajowymi Ramowymi Kwalifikacjami, co potwierdzają także hospitacje zajęć i analiza przewodników przedmiotowych.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość na tym kierunku.

Zasady przydzielania punktów ECTS dla poszczególnych przedmiotów i modułów określone są w wytycznych w sprawie przyznawania punktów ECTS w PWSZ. Metodę opracowała specjalna komisja wprowadzająca zasady zawarte w Krajowych Ramach Kwalifikacyjnych.

Opisane w kartach przedmiotów proporcje nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia efektów kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Karty przedmiotów wskazują szczegółową kalkulację czasu pracy koniecznego dla osiągnięcia założonych efektów wskazując: czas kontaktu z nauczycielem, czas zapoznawania się z literaturą, czas przygotowywania się do ćwiczeń/laboratoriów/projektów, czas przygotowywania się do zaliczenia.

Stwierdza się prawidłową sekwencję przedmiotów i modułów w planie i programie studiów.

Kształcenie ma jednak ograniczone walory praktyczne. Zajęć zdecydowanie praktycznych jest zbyt mało, choć formalnie wypełniają one wymagania przepisów. Byłoby lepiej, aby praktyki na kierunku inżynierskim były dłuższe. Studenci kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji są zobowiązani do odbycia dwóch praktyk zawodowych w wymiarze 80 godzin (2 tygodni) każda i przypisuje się im po 2 punkty ECTS. Istnieją trzy możliwości zaliczenia praktyki:

- na podstawie wcześniejszego stażu zawodowego, jest to możliwe jeden raz w toku studiów (sposób ten jest wykorzystywany głównie przez studentów studiów niestacjonarnych, gdyż w przeważającej części są to osoby pracujące),
- praktyki w samodzielnie wybranej przez studenta instytucji,
- skorzystanie z pomocy Uczelni przy organizacji praktyki.

Podczas odbywania praktyk student wypełnia specjalny dzienniczek, który następnie jest podstawą do zaliczenia praktyk przez koordynatora. Takie rozwiązanie jest bardzo dobrze ocenione przez studentów – uważają oni, że wpływa to pozytywnie na poziom i merytoryczność odbytych praktyk. Rola Uczelnianego Koordynatora praktyk, polega na kierowaniu studentów do odpowiednich zakładów pracy, oraz koordynowania praktyk, np. poprzez sprawdzanie czy studenci rzeczywiście stawili się w miejscu pracy. Najczęściej to studenci sami wybierają sobie miejsca praktyk.

Z podkreśleniem potrzeby wprowadzenia ww. rekomendacji można uznać, że system kontroli i zaliczania praktyk uwzględnia możliwość nabycia przez studenta umiejętności praktycznych, a organizacja procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia zapewnia możliwość osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Elementy procesu dydaktycznego tworzą spójną całość umożliwiającą uzyskanie efektów kierunkowych poprzez realizację poszczególnych efektów z obszaru nauk: technicznych, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, nauk społecznych i umiejętności inżynierskich. Spójność tę zwieńczają: wysoko ocenione hospitowane podczas wizytacji zajęcia dydaktyczne, dobre wyposażenie sal wykładowych w środki multimedialne, prawidłowo realizowane zajęcia laboratoryjne. Jest to możliwe dzięki nowoczesnemu wyposażeniu laboratoriów i właściwej organizacji ich udostępniania oraz właściwe następstwo przedmiotów w planach i programach kształcenia. Pewne zastrzeżenia budzi zbyt mała liczba zajęć stricte ćwiczeniowych i laboratoryjnych oraz zanadto opisowy charakter prac dyplomowych.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, stosownie do zakładanej sylwetki absolwenta. Pożądane jest zwiększenie wymiaru zajęć praktycznych - ćwiczeń i laboratoriów.

2) Zakładane efekty kształcenia pozostają w korelacji z procesem dydaktycznym.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) *Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.*

Na rzecz kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji* (dalej ZiIP), pracuje 40 nauczycieli akademickich. Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 10 nauczycieli (por. załącznik 5, część I), pozostali nauczyciele to grono 30 osób (por. załącznik 5, część II).

Skład osobowy nauczycieli stanowiących minimum kadrowe na wizytowanym kierunku to: 30% profesorowie i doktorzy habilitowani, 70% to doktorzy. Skład osobowy pozostałych nauczycieli jest następujący: ok. 17% to grupa profesorów i doktorów habilitowanych, 40% to doktorzy i 43% to magistry.

Kwalifikacje nauczycieli akademickich realizujących założone cele i efekty kształcenia w poszczególnych przedmiotach, przewidzianych programem studiów, szczegółowo przedstawia tabela II.2. W jej podsumowaniu można podać co następuje: nauczyciele akademicy reprezentują obszary wiedzy: nauk humanistycznych (2 magistrów), nauk społecznych (1 doktor habilitowany, 7 doktorów i 6 magistrów), nauk ścisłych (2 magistrów), nauk przyrodniczych (1 profesor, 1 doktor i 2 magistrów), nauk technicznych (1 profesor, 1 doktor habilitowany, 4 doktorów i 1 magister), nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (3 profesorów, 2 doktorów habilitowanych, 6 doktorów), nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej (1 doktor). Uwaga: Jeden z nauczycieli akademickich posiada tytuł profesora w naukach technicznych i doktora habilitowanego w naukach rolniczych.

Biorąc pod uwagę potrzeby merytoryczne w zakresie realizacji programu studiów i możliwości osiągnięcia założonych celów i efektów kształcenia, stwierdza się, że liczba nauczycieli i struktura ich kwalifikacji zabezpiecza wymienione wyżej zadania.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicki .

2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają także świadectwa pracy, będące potwierdzeniem deklarowanego dorobku praktycznego.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r

w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048, z późn. zm.)

- są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy nie krócej niż (od początku semestru) oraz § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku „informatyka” co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy samodzielni) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy).

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, należy stwierdzić, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Jednoznaczna ocena spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.

Przeprowadzona wyżej analiza kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego potwierdza ich kompetentność w zakresie realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W grupie profesorów i doktorów habilitowanych: 3 osoby reprezentują obszar wiedzy – nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne, te same osoby reprezentują dziedzinę nauk rolniczych, zaś 2 osoby reprezentują dyscyplinę – agronomia a 1 osoba inżynierię rolniczą. W grupie doktorów: 4 osoby reprezentują obszar wiedzy – nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne, te same osoby reprezentują dziedzinę nauki – nauki rolnicze, zaś w zakresie dyscyplin naukowych, spośród tych osób: 2 reprezentują inżynierię rolniczą, 1 – technologię żywności i żywienia, 1 – agronomię. Również wśród doktorów, 1 osoba reprezentuje nauki techniczne (tj. obszar wiedzy), nauki techniczne (tj. dziedzinę nauki), budowę i eksploatację maszyn (tj. dyscyplinę naukową), zaś 1 osoba reprezentuje – nauki medyczne i nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej (obszar wiedzy), nauki farmaceutyczne (dziedzina nauki), i z kolei 1 osoba – nauki społeczne (obszar wiedzy), nauki ekonomiczne (dziedzina nauki), ekonomię (dyscyplinę naukową).

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego jest adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Dorobek ten wśród osób zgłoszonych do minimum kadrowego jest zróżnicowany. W grupie profesorów i doktorów habilitowanych kształtuje się on (biorąc pod uwagę liczbę publikacji) od 5, poprzez 11, do 25. Powyższe dane dotyczą lat od 2008 do 2012. Z kolei w grupie doktorów, sytuacja ta (w tym samym przedziale czasu) jest jeszcze bardziej zróżnicowana, otóż, liczby te są następujące: 18, 10, 7, 3, 10, 2, 0. Należy podkreślić, że osoby o najmniejszej liczbie publikacji mają więcej publikacji poprzedzającej lata 2008 – 2012, jak również mają publikacje skierowane do druku.

Tak więc oceniając dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Uczelnię do minimum kadrowego w kontekście możliwości realizacji programu studiów i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, potencjalnie są wystarczające. Zgodnie z załącznikiem do Uchwały nr 30/2013 Senatu PWSZ w Suwałkach z dnia 25.06.2013r. w punkcie 6 sprecyzowano „Przyporządkowanie kierunku studiów do

obszaru lub obszarów kształcenia określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego: kierunek studiów *Zarządzanie i inżynieria produkcji* jest międzyobszarowym kierunkiem kształcenia w układzie: nauki techniczne, nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne oraz nauki społeczne.”

W punkcie 7 przedstawiono „Wskazanie dziedziny nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów: dyscypliny naukowe: obszar nauk technicznych – dziedzina nauk technicznych, dyscypliny: budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria produkcji; obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych – dziedzina nauk rolniczych; dyscypliny: inżyniera rolnicza, technologia żywności i żywienia, ochrona i kształtowanie środowiska, zootechnika, agronomia; obszar nauk społecznych – dziedzina nauk ekonomicznych, dyscypliny: ekonomia, nauki o zarządzaniu.” Do minimum kadrowego zaliczono 8 osób, a mianowicie:

- 1) samodzielnych nauczycieli akademickich - dwóch prof. dr hab. inż. reprezentujących obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauki – nauki rolnicze, dyscypliny naukowej – agronomia, oraz jednego dr hab. inż. reprezentującego obszar wiedzy – nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne, dziedziny nauki – nauki rolnicze, dyscypliny naukowej – inżynieria rolnicza
- 2) nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora:
 - a) czterech reprezentujących obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.
W składzie tej grupy jest :
 - jedna osoba reprezentująca dziedziny nauki – nauki rolnicze, dyscypliny naukowe – technologia żywności i żywienia,
 - jedna osoba reprezentująca dziedziny nauki – nauki rolnicze, dyscypliny naukowe – ochrona i kształtowanie środowiska,
 - jedna osoba reprezentująca dziedziny nauki – nauki rolnicze, dyscypliny naukowe – inżynieria rolnicza,
 - jedna osoba reprezentująca dziedziny nauki – nauki rolnicze, dyscypliny naukowe – agronomia,
 - b) jedna osoba reprezentująca obszary wiedzy – nauki społeczne, dziedziny nauki – nauki ekonomiczne, dyscypliny naukowe – ekonomia.

Do minimum kadrowego nie zostały zaliczone dwie osoby, ponieważ:

- a) jedna reprezentuje obszary wiedzy – nauki medyczne i nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej, dziedziny nauki – nauki farmaceutyczne,
- b) druga nie posiada żadnych publikacji w latach 2008 – 2012.

Zatem po niezaliczeniu do minimum jedyne reprezentanta nauk technicznych, w minimum kadrowym brakuje jednego doktora z dorobkiem naukowym w obszarze nauk technicznych, dziedzinie nauk technicznych oraz w odpowiedniej dyscyplinie .

Szczegółowe przyczyny niezaliczenia lub zaliczenia poszczególnych osób (Uczelnia zgłosiła 10 nauczycieli akademickich) do minimum kadrowego, zostały wskazane w załączniku 5, jego części I.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu).

Warunki zaliczenia do minimum kadrowego spełnia 8 osób. Przy czym grupę profesorów i doktorów habilitowanych stanowią trzy osoby, zaś grupę doktorów stanowi 5 osób. Dane osobowe nauczycieli akademickich, w grupie profesorów i doktorów habilitowanych zaświadcza o zatrudnieniu tych osób na czas nieokreślony. Dla grupy tej, PWSZ w Suwałkach jest dodatkowym miejscem pracy. Te same dane, w grupie doktorów informują, że PWSZ w Suwałkach jest podstawowym miejscem pracy.

Oceniając stabilność minimum kadrowego stwierdza się, że jest ono stabilne. Zaświadcza o tym długie czasookresy pracy w PWSZ w Suwałkach. Samodzielni nauczyciele akademicy zatrudnieni zostali w Uczelni w latach 2005-2007. Doktorzy zatrudnieni zostali w latach 2006-2012.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

Minimum kadrowe wizytowanego kierunku studiów tworzy 8 nauczycieli akademickich. Na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji kształci się 131 studentów na wszystkich latach studiów obu rodzajów studiów.

Zatem na 1 nauczyciela akademickiego zgłoszonego do minimum kadrowego przypada 16,38 studiujących osób. Zgodnie z §17 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 roku, w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445), proporcje, o których jest mowa w ust.1 dla kierunku studiów przyporządkowanego do więcej niż

jednego obszaru kształcenia określa się biorąc pod uwagę procentowy udział liczby punktów ECTS, o których mowa w §5 ust. 3. Z danych przedstawionych przez Uczelnię wynika, że ilość punktów ECTS dla poszczególnych obszarów wiedzy kształtuje się następująco:

- obszar wiedzy nauk technicznych - dziedzina nauk technicznych, dyscypliny: budowa i eksploatacja maszyn, inżynieria produkcji 76 punktów ECTS tj 36,19% całkowitej ilości punktów ECTS,
- obszar wiedzy nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych – dziedzina nauk rolniczych; dyscypliny: inżynieria rolnicza, technologia żywności i żywienia, ochrona i kształtowanie środowiska, zootechnika, agronomia 60 punktów ECTS tj 28,58% całkowitej ilości punktów ECTS ,
- obszar wiedzy nauk społecznych – dziedzina nauk ekonomicznych, dyscypliny: ekonomia, nauki o zarządzaniu 48 punktów ECTS tj 22,86% całkowitej ilości punktów ECTS.

Wymagania §17 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z dnia 5 października 2011 roku w przypadku tej Uczelni, wobec zaliczenia do minimum kadrowego 8 nauczycieli akademickich wskazanych przez Uczelnię, **są spełnione**.

Analiza prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów, wykazała generalny brak takich niezgodności. Jednakże w wyniku tej analizy stwierdzono sporadyczne przypadki tego typu niezgodności w stosunku do następujących przedmiotów: Ochrona własności intelektualnych, Seminarium dyplomowego, Prawo gospodarcze, Ekonomika ochrony środowiska, Seminarium dyplomowe (2 x), Chemia.

Zatem oceniając ten aspekt prawidłowości przebiegu procesu dydaktycznego na wizytowanym kierunku, stwierdza się, że stwierdzone uchybienia są mało znaczącymi w całokształcie prawidłowej pracy Uczelni, w tym aspekcie również.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wnioski z hospitacji zajęć:

- zajęcia odbywały się zgodnie z ich planem,
- zajęcia rozpoczynały się punktualnie,

- wyposażenie sal stosowne do realizowanych zajęć (należy zwrócić uwagę na zapewnienie komfortu termicznego),
- hospitowane zajęcia charakteryzowała ich praktyczność,
- obecność na zajęciach prawidłowa,
- wysoka aktywność studentów,
- przygotowanie prowadzących zajęcia profesjonalne,
- sala do języka angielskiego, bez możliwości wpływania na jej komfort cieplny
- przygotowanie prezentacji zróżnicowane, od ksero folii i rzutnika pisma do rzutnika, multimedialnego i prezentacji opracowanej w oprogramowaniu Power Point.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

3) Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójność z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów, procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacja nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, ich przejrzystości i upowszechnienia

Raport samooceny Uczelni, skromnie wypowiada się na temat procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. W trakcie wizytacji stwierdzono, że dobór kadry dydaktycznej Uczelni jest realizowany na podstawie zgłaszanych dokumentów przez osoby zainteresowane pracą na Uczelni. Na podstawie analizy tych dokumentów, podejmowana jest decyzja o zatrudnieniu na Uczelni. Dobór tej kadry odbywa się też na drodze rekomendacji doświadczonych nauczycieli akademickich Uczelni.

Władze Uczelni i Instytutu Politechnicznego deklarują w tym względzie transparentność ich działań.

- systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlopy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności.

W raporcie samooceny sporządzonym przez Uczelnię, podano niżej przytoczoną tabelę z danymi dotyczącymi uzyskiwania stopni i tytułów naukowych. Analiza danych zawartych w tabeli, potwierdza zawodowy charakter tej Uczelni. Uzyskanie stopnia lub tytułu naukowego odbywa się poza macierzystą Uczelnią, co przysparza wielu dodatkowych czynności. Uczelnia jest w początkowym stadium rozwoju w zakresie tworzenia własnych zasobów kadrowych.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2012	()	1(0)	()
2011	1(1)	()	1(1)
	()	()	()
RAZEM:	1(1)	1(0)	1(1)

Pomimo skromnych wyników rozwoju kadry nauczycieli akademickich (tabela wyżej) priorytetem polityki kadrowej Uczelni jest rozwój własnej kadry. Uczelnia stara się zatrudniać nauczycieli na korzystnych warunkach, tj. takich, aby Uczelnia była ich, podstawowym miejscem pracy. Rozwój młodej kadry naukowo-dydaktycznej wspierany jest poprzez uczestnictwo w projekcie pt. „ Wsparcie kadry dydaktycznej PWSZ w Suwałkach szansą na rozwój gospodarczy regionu” nr WND-POKL.08.02.01-20-065/11 w ramach Priorytetu VIII Regionalne kadry gospodarki, Działania 8.2 Transfer wiedzy, Poddziałania 8.2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw, w projekcie: WND-POKL.08.02.01-20-068/11 „Wykwalifikowana kadra – konkurencyjny region” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanym przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach. Uczelnia wspiera również działania indywidualne pracowników związane z pozyskiwaniem dofinansowania zewnętrznego na badania.

Nauczyciele akademicy realizują staże zawodowe, trzymiesięczne w następujących przedsiębiorstwach: Provimi Polska Sp. z o.o., SAJSAD, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Suwałkach, Mobilna Obsługa Przedsiębiorstw Jarosław Tarachoń Sp. k., Gospodarstwo Pasieczne Bartnik Sokólski, Egzoland Specjalistyczne Gospodarstwo Ogrodnicze, PPHU LAKTOPOL Sp. z o.o., ANIMEX Grupa Drobiarska w Suwałkach. Nauczyciele tego kierunku mogą korzystać z dofinansowania uczelni w zakresie uczestnictwa w konferencjach naukowych oraz publikacji artykułów naukowych.

Nauczyciele akademicki mają możliwość publikowania artykułów naukowych. Od 2009 roku istnieje Wydawnictwo Uczelniane Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach. Został zarejestrowany „Kwartalnik PWSZ w Suwałkach” i wpisany do rejestru dzienników i czasopism pod numerem Pr-178. W roku 2013 w miejsce tego kwartalnika zostaną powołane do życia Zeszyty Naukowe.

Oceniając tę sferę życia Uczelni, można stwierdzić, że Uczelnia wykazuje znaczącą inicjatywę w zakresie rozwoju kadry naukowej. Widać to zwłaszcza w pozyskiwaniu i wypracowywaniu we własnym zakresie środków na badania naukowe.

Miasto wspiera rozwój młodej kadry naukowej poprzez przydzielanie komunalnych mieszkań dla osób niezbędnie potrzebnych Uczelni.

Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia w kontekście misji i strategii.

W spotkaniu kadry uczestniczyło 20 osób, nauczycieli na kierunku ZiIP. W trakcie spotkania zostały poruszone następujące problemy:

- nauczyciele akademicki zwrócili uwagę na wady obecnie obowiązującego systemu rozliczania efektów naukowych. Ich zdaniem istnieje pilna potrzeba budowy silnych powiązań pomiędzy Uczelnią a Przemysłem (w szczególności przemysłem regionu suwalskiego),
- dyskusja tego problemu wskazała na potrzebę przekształcenia profilu ogólnoakademickiego kierunku ZiIP na profil praktyczny, właśnie pod konkretne potrzeby regionu,
- kandydaci na studia są słabo przygotowani przez szkoły średnie, Uczelnia jest zmuszona do organizowania zajęć wyrównawczych i uzupełniających,
- Uczelnia jest soczewką ogniskującym życie społeczne, kulturalne i polityczne miasta. W tym celu są organizowane studia III wieku,
- bardzo dobrze jest rozwinięta baza laboratoryjna. Laboratoria są dobrze wykorzystywane dla potrzeb regionu, zwłaszcza w zakresie zarządzania środowiskiem. Mogą wykonywać badania podstawowe,
- warunki pracy w Uczelni nauczyciele oceniają jako bardzo korzystne,
- spotkania i konferencje z przedstawicielami przemysłu są bardzo udane,

- ograniczone finanse na badania naukowe, powodują problemy w rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej,
- Uczelnia powstała dzięki wybitnemu wsparciu władz miasta Suwałki. Region pod względem liczby osób z wyższym wykształceniem jest nieco zaniedbany. Sytuacja ta poprawia się poprzez studia wyższe w PWSZ,
- studenci rekrutują się z miasta Suwałki i jego najbliższych okolic.

W przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Uczelnia jest wizytowana na kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji po raz pierwszy. Zatem, wobec braku uwag z poprzedniej wizytacji, nie ma podstaw do formułowania ocen z punktu widzenia zapisu powyżej.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ znacząco.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Liczba nauczycieli akademickich oraz struktura ich kwalifikacji zapewnia realizację celów i efektów kształcenia na wizytowanym kierunku.

Nie spełniony jest warunek ilościowy minimum kadrowego, bowiem brakuje jednego doktora z dorobkiem w obszarze nauk technicznych i odpowiedniej dyscyplinie

2) Uczelnia ma skromne możliwości w zakresie rozwoju własnej kadry i dlatego strategię tę realizuje poprzez uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych w innych ośrodkach naukowych w kraju.

Dwóch nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Uczelnię do minimum kadrowego wizytowanego kierunku, nie spełnia regulowanych prawem wymagań. Powodem niezaliczenia do minimum kadrowego jednego nauczyciela akademickiego jest brak dorobku naukowego w latach 2008-2012. Natomiast drugi nauczyciel nie został zaliczony do

minimum kadrowego, ponieważ reprezentuje wiedzę nauki medyczne i nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej, dziedzina nauki farmaceutyczne.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach w latach 2005 -2006 zrealizowała inwestycję pt. „Adaptacja budynku dawnego Urzędu Wojewódzkiego na potrzeby Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach” ujętej w spisie zadań inwestycyjnych szkół wyższych Ministerstwa Edukacji Narodowej pod nr 549.

Do chwili obecnej zostały zrealizowane następujące zadania:

- ✓ adaptacja pomieszczeń na potrzeby biblioteki i czytelní,
- ✓ adaptacja sali widowiskowej na aulę,
- ✓ adaptacja stołówki na laboratoria przedmiotowe,
- ✓ adaptacja części budynku głównego wraz z hallem wejściowym oraz wykonanie infrastruktury technicznej i zagospodarowanie terenu.
- ✓ w fazie końcowej jest remont i adaptacja pozyskanej przez PWSZ w Suwałkach byłej Bursy Szkolnej na Dom Studenta oraz laboratoria i sale wykładowe dla kierunku *Transport oraz Zarządzania i inżynierii produkcji*.

Uczelnia posiada świetną bazę materialną. Jest ona tak duża, że zapewnia bardzo dobre warunki jej funkcjonowania daleko wybiegającą w przyszłość. U podstaw takiego stwierdzenia leży następujące fakty:

- duża aula – 310 miejsc,
- mała aula – 200 miejsc,
- 36 mniejszych sal wykładowych i ćwiczeniowych,
- małe sale wykładowe mają po: 54, 61, 93, 95, 97 i 109 miejsc,
- sale ćwiczeniowe mają od 12 do 32 miejsc,
- większość tych sal jest wyposażonych w środki multimedialne,
- kilka sal jest wyposażonych w projektory multimedialne, rzutniki pisma, komputery.

Pomieszczenia dydaktyczne mogą pomieścić około 1800 studentów, zaś 3 sale są wyposażone w stanowiska komputerowe, których liczba wynosi 80.

Pomieszczenia Uczelni są połączone siecią komputerową LAN. W tej sieci wyodrębnione są trzy zespoły, z oddzielnymi serwerowniami a mianowicie: dydaktyczną, biblioteczną i administracyjną, przy czym w strefie administracyjnej działa m. in. Dziekanat wyposażony w system zarządzania wirtualnym dziekanatem BAZUS.

Biblioteka

Książnica jest ogólnouczelnianą jednostką organizacyjną o zadaniach dydaktyczno-usługowych. Ponadto pełni funkcje ogólnodostępnej biblioteki publicznej służącej mieszkańcom miasta i regionu.

Biblioteka mieści się w siedzibie głównej Uczelni. Na powierzchni 993m², rozmieszczone są: czytelnia, wypożyczalnia, dwie kabiny do pracy indywidualnej, kabina do pracy grupowej oraz hol wystawowy. Magazyny biblioteczne, znajdujące się w piwnicy, to nowoczesne repozytoria wyposażone w regały przesuwne, mieszczące na 1 m² 1000 woluminów.

Wypożyczalnia i czytelnia znajdują się na parterze, dzięki czemu wszyscy zainteresowani, w tym osoby niepełnosprawne, posiadają dogodny dostęp do zasobów.

W Bibliotece zatrudnionych jest pięciu pracowników legitymujących się wykształceniem wyższym magisterskim. Wykształcenie wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa posiadają cztery osoby.

Godziny pracy Biblioteki są dogodne zarówno dla studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Biblioteka jest otwarta sześć dni w tygodniu, tzn. od poniedziałku do soboty w godzinach 9.00 - 18.00.

Zbiory Biblioteki dostosowane są do potrzeb dydaktycznych Uczelni i ściśle związane z kierunkami kształcenia. Na zasób biblioteczny składają się: wydawnictwa zwarte (podręczniki, skrypty), wydawnictwa ciągłe (dzienniki, czasopisma, zeszyty naukowe) oraz wydawnictwa specjalne (mapy, przewodniki, dokumenty multimedialne, normy). Posiadany przez Bibliotekę księgozbiór liczy 52 402 jednostki ewidencyjne, 8 495 Norm Polskich, 1 392 aprobaty i rekomendacje techniczne. Podręczniki i skrypty gromadzone są w ilościach wieloegzemplarzowych - od 3 do 15 egzemplarzy.

Księgozbiór podręczny udostępniany jest w wolnym dostępie. Dokumenty gromadzone w czytelni to: podręczniki akademickie, skrypty studenckie, najnowsze wydania encyklopedii ogólnych i dziedzinowych, słowniki specjalistyczne, terminologiczne polskie i dwujęzyczne,

słowniki języka polskiego, słowniki dwujęzyczne, leksykony, monografie, tablice, wydawnictwa informacyjne.

Oprócz książek czytelnia udostępnia zbiory specjalne, tzn.: mapy, wydawnictwa multimedialne i elektroniczne oraz normy.

Księgozbiór uzupełniają także czasopisma i zeszyty naukowe, dostępne zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej. Liczba czasopism w prenumeracie na rok 2013 to 105 tytułów.

W trakcie wizytacji Uczelni, cytowana za jej raportem samooceny, charakterystyka biblioteki została w pełni potwierdzona.

Oprócz dostępu do tradycyjnych źródeł informacji Biblioteka umożliwia dostęp do 26 elektronicznych (bibliograficznych i pełnotekstowych) baz danych z możliwością wydruku pełnych tekstów. Dostęp do baz opłacany jest w większości, w ramach licencji krajowych, przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Poprzez bazy studenci mają dostęp do literatury naukowej, w tym zagranicznej, w ilości 41 975 książek i 6 346 czasopism (stan na 2013 r.).

Ponadto Biblioteka przybliża dostęp do elektronicznych dziedzinowych źródeł informacji na swojej stronie Internetowej. Zatem studenci poszczególnych kierunków, w jednym miejscu, mają zgromadzone zarówno bazy danych ogólnodostępne, e-czasopisma, serwisy i portale, e-encyklopedie, słowniki, leksykony, jak i ważne raporty i strony niezbędne w toku edukacji.

W 2012 roku odnotowano 24 751 wejść na stronę Internetową Biblioteki. Ze zbiorów elektronicznych dostępnych w licencjonowanych bazach pobrano 827 dokumentów, odbywając 844 sesje.

Od momentu powstania Biblioteka pracuje w zautomatyzowanym systemie SOWA2/MARC21, który jest jedynym polskim systemem bibliotecznym pozwalającym na katalogowanie wszystkich materiałów bibliecznych (książek, czasopism, zbiorów specjalnych (np. płyt, taśm, muzycznych, prac dyplomowych, itd.)) oraz obsługę kartotek bibliograficznych i zagadnieniowych. Oprogramowanie wykonane jest w technologii klient-serwer, co umożliwia jego wykorzystywanie zarówno w sieci lokalnej jak i zdalnie, poprzez Internet.

Biblioteka posiada licencję na wszystkie oferowane przez system moduły, przez co osiągnęła pełną komputeryzację procesów bibliecznych, włącznie z udostępnianiem swoich zasobów w sieci Web. System umożliwia czytelnikowi zdalne przeglądanie katalogu,

w tym także wyszukanie, zarezerwowanie i zamówienie wybranej pozycji, a także tworzenie własnych zestawień bibliograficznych. Ponadto czytelnicy posiadają Internetowe konta biblioteczne, co daje im możliwość zamawiania przez Internet książek, prolongaty oraz monitorowania swojego stanu wypożyczeń. System powiadamia wypożyczających o zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonych materiałów.

Biblioteka posiada 27 komputerów, z czego użytkownikom oferuje 20 stanowisk z dostępem do Internetu, wyposażonych w pakiet Open Office 2.0.

Poziom komputeryzacji usług zastosowany w jednostce stawia ją w gronie najpełniej skomputeryzowanych bibliotek w kraju. Dzięki temu studenci i pracownicy mają łatwy i szeroki dostęp do zasobów Biblioteki i niezliczonej ilości informacji.

Na początku każdego roku akademickiego studenci pierwszego roku mają obowiązek uczestniczenia w szkoleniu bibliotecznym. Podczas szkolenia doskonalone są umiejętności korzystania z katalogów online, z wyszukiwarek internetowych oraz z wyszukiwania informacji w elektronicznych, bibliograficznych bazach danych.

W 2012 roku przeprowadzono ogółem 34 szkolenia, w których uczestniczyło 911 osób.

Studenci oraz pracownicy PWSZ mają również szeroki dostęp do księgozbioru innych bibliotek dzięki wypożyczalni międzybibliotecznej.

Wypożyczalnia międzybiblioteczna pośredniczy w sprowadzaniu materiałów bibliotecznych w oryginale – książek oraz w postaci kserokopii lub plików komputerowych – artykułów z czasopism i niewielkich fragmentów wydawnictw zwartych. W 2012 roku udostępniono poprzez wypożyczalnię międzybiblioteczną 208 książek oraz 575 kopii materiałów oryginalnych.

Warto również wspomnieć, iż pracownicy Biblioteki są pomysłodawcami i organizatorami Galerii Akademickiej, której głównym celem jest promowanie młodych artystów miasta i regionu, a szczególnie studentów PWSZ. Galeria organizuje wystawy literackie, plastyczne i fotograficzne oraz spotkania autorskie.

Biblioteka, poprzez galerię, umożliwia czytelnikom kontakt ze światem literatury i sztuki, spełnia rolę animatora i mecenasu kultury, wpisując tym samym Uczelnię w pejzaż kulturalny miasta i regionu.

W 2012 roku Galeria Akademicka przeprowadziła 15 imprez.

Biblioteka posiada bardzo wiele kontaktów z bibliotekami naukowymi w kraju (miedzy innymi z Biblioteką Narodową, Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteką Szkoły

Głównej Handlowej, Biblioteką Politechniki Warszawskiej, Biblioteką m. st. Warszawy, Biblioteką Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Biblioteką Politechniki Białostockiej, Biblioteką Uniwersytecką im. J. Giedroycia w Białymstoku). Dzięki temu zaistniała na arenie bibliotek uczelnianych. Ponadto dyrektor jednostki przystąpiła do Konferencji Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych, uzyskując wsparcie w kwestiach rozwoju i promocji.

Studenci PWSZ w Suwałkach posiadają również dostęp do zbiorów innych bibliotek na terenie miasta, tj.:

- Biblioteki Publicznej im. M. Kopernika – najstarsza i największa biblioteka na Suwalszczyźnie, dysponująca księgozbiorem w ilości 222.348 wol., w tym literatury popularnonaukowej i naukowej z różnych dziedzin wiedzy – 96.333 wol., zbiór czytelni to 19.738 wol. Biblioteka jest dobrze zaopatrzona w wydawnictwa encyklopedyczne, słowniki i informatory oraz podręczniki akademickie;
- Biblioteki Pedagogicznej w Suwałkach - posiada około 55 000 wol. książek, ponad 3 000 oprawionych woluminów czasopism i około 1700 jednostek zbiorów audiowizualnych.
- Biblioteki Wyższej Szkoły Suwalsko – Mazurskiej, uczelni istniejącej od 1997 r., posiadającej księgozbiór w ilości 19.000 wol.;
- Biblioteki Wyższej Szkoły Służby Społecznej - księgozbiór wielkości 4.000 wol.

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Laboratoria zawierają cały potrzebny sprzęt. Meble w pomieszczeniach dydaktycznych są nowe, wykonane z ergonomicznych materiałów. Za wadę budynku należy uznać dużą ekspozycję na słońce i brak klimatyzacji w większości pomieszczeń, co podczas upalnych dni prowadzi do wzrostu temperatury.

W opinii studentów, Uczelnia dysponuje odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną i naukową. Sale wykładowe, pracownie i laboratoria są odpowiedniej wielkości i zapewniają studentom wystarczającą liczbę miejsc. Budynek, w którym mieści się Instytut Politechniczny, (prowadzący kształcenie na ocenianym kierunku) jest całkowicie nowy. Obecnie jest on również rozbudowywany, tak aby sprostać rosnącym wymaganiom lokalowym.

Podczas spotkania, studenci podkreślali, że sprzęt którym posługują się podczas zajęć dydaktycznych w pełni odzwierciedla szczególne potrzeby, charakterystyczne dla ich kierunku studiów. Sprzęt laboratoryjny będący własnością jest nowy i, zdaniem studentów,

pozwała w pełni na realizację programu kształcenia oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Biblioteka Uczelniana zlokalizowana jest w budynku, w którym odbywa się większość zajęć dydaktycznych. Czytelnia dysponuje miejscami do siedzenia a także kilkoma stanowiskami komputerowymi. Ogólne funkcjonowanie czytelni, studenci określają jako bardzo dobre. Na terenie Uczelni jest powszechnie dostępna sieć bezprzewodowego Internetu. Dostęp do niej mają wszyscy studenci.

Dostosowanie infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych należy ocenić jako poprawne. Oprócz podjazdów, wind, odpowiednio szerokich drzwi i toalet dla osób z niepełnosprawnością ruchową, brakuje jednak oznaczeń dla osób niewidomych.

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych.

- ocena poprawności doboru instytucji, w których prowadzone są zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe do celów kształcenia i założonych efektów kształcenia;

W Instytucie Politechnicznym funkcjonuje 13 laboratoriów o zróżnicowanych profilach naukowo-dydaktycznych. Większość tych laboratoriów może pomieścić po 16 osób (co świadczy o wyjątkowej poprawności Uczelni w zakresie liczności studenckiej grupy laboratoryjnej, co ma decydujący wpływ na realizację celów i efektów kształcenia), są też laboratoria mogące pomieścić 20 i 24 osoby. Szczególną uwagę zwraca przebogate wyposażenie tych laboratoriów, co ma również istotny wpływ na prawidłowość realizacji procesu dydaktycznego. W tej sytuacji praktyczność zajęć jest wzorcowa.

Studenci kierunku *Zarządzanie i inżynieria produkcji* odbywają niektóre zajęcia laboratoryjne w Przedsiębiorstwie Gospodarki Odpadami, w Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, w Spółdzielni Mleczarskiej „SUDOWIA” w przedsiębiorstwie MISPOL Sp. z o.o., w Wigierskim Parku Narodowym oraz w Suwalskim Parku Krajobrazowym.

Uczelnia w 2006 r. uzyskała dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Działanie 1.3. Regionalna Infrastruktura Społeczna Poddziałanie 1.3.1. Regionalna Infrastruktura Edukacyjna, na realizację projektów „Wyposażenie laboratoriów

przedmiotowych dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach” oraz "Wyposażenie laboratoriów przedmiotowych na kierunek budownictwo dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach". Specyfikacje zakupionego wyposażenia do laboratoriów zawarto w raporcie samooceny.

Praktyki zawodowe realizowane są po II i III roku studiów, w wymiarze łącznym 4 tygodnie (po 2 tygodnie każda).

- ocena spójności planowanego rozwoju ocenianego kierunku z rozwojem infrastruktury, w której prowadzone jest kształcenie na tym kierunku. Ocena polityki finansowej uczelni i jednostki w tym zakresie (planowane nakłady na utrzymanie i doskonalenia infrastruktury);

Planuje się intensyfikację współpracy z przedsiębiorcami, w szczególności bardzo rozwiniętego w województwie podlaskim, przemysłu spożywczego, dyrekcjami parków narodowych i krajobrazowych województwa podlaskiego, a także z władzami samorządowymi. Celem tej współpracy jest wprowadzenie już od 1 października 2014 r. praktycznego profilu kształcenia i zapewnienia studentom możliwości odbycia kilkumiesięcznych praktyk zawodowych w przedsiębiorstwach, parkach i w administracji samorządowej. Wychodząc naprzeciw tym zamierzeniom, Dyrektor Instytutu Politechnicznego powołał „Zespoły do analizy prowadzonych kierunków, specjalności i profili kształcenia oraz opracowania koncepcji zmian w kierunkach, specjalnościach, profilach i programach kształcenia w Instytucie Politechnicznym”. Działanie to jest także odpowiedzią na sugestie Konwentu PWSZ sugerującego potrzebę dostosowywania kierunków i specjalności kształcenia do wymogów rynku pracy i perspektyw rozwoju regionu. Jest to związane z koniecznością weryfikowania programu studiów opracowanego na podstawie wymagań Krajowych Ram Kwalifikacji.

Strategia rozwoju województwa podlaskiego do roku 2020 wymienia jako najważniejsze kierunki rozwoju przemysłu: „1) oparte o surowce rolne: mleczarski, mięsny, przetwórstwo ziemniaczane i owocowo-warzywne, młynarski, piwowarski, cukrowniczy, alkoholowy...”. W regionie przetwarzane są głównie surowce wytworzone przez dobrze rozwinięte rolnictwo. W strukturze działowej przemysł przetwórczy płodów rolnych ma

udział 44%. Najlepiej rozwinięte jest przetwórstwo mleka. Podlaskie mleczarnie są największymi i najnowocześniejszymi wytwórniami produktów mlecznych w kraju.

Bardzo ważnym atutem województwa podlaskiego, a szczególnie Suwalszczyzny, jest czyste i mało zmienione działalnością człowieka środowisko naturalne. Dzięki temu cały obszar województwa należy do Zielonych Płuc Polski, a także do Euroregionów „Niemen” i „Puszcza Białowieska”. Konieczny jest rozwój infrastruktury i zarządzania związanych z ochroną środowiska, aby zachować je dla przyszłych pokoleń, nie tylko mieszkańców regionu, ale również licznych turystów z kraju i zagranicy.

Oba te kierunki rozwoju województwa podlaskiego wymagają wykształcenia kadry zarządzającej.

Planuje się również intensyfikację działań prowadzących do nawiązania współpracy w ramach programu ERASMUS tak, aby rozpocząć wymianę międzyuczelnianą studentów.

- ocena przystosowania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych;

Po podjęciu decyzji o utworzeniu PWSZ w Suwałkach przekazano Uczelni budynek dawnej siedziby władz województwa suwalskiego. Budynek poddano gruntownemu remontowi modernizując dla potrzeb wynikających z funkcjonowania wyższej uczelni. Zakres modernizacji przewidywał (i zostało to zrealizowane) przystosowanie budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Polegało to na: wykonaniu podjazdów, zmodernizowaniu osobowego transportu pionowego, przystosowaniu toalet do potrzeb właśnie tych osób. Uczelnia w przypadku osób głucho-niemych jest w stanie zapewnić stosowną pomoc.

Zatem, Uczelnia poprzez swoją kadrę jest w stanie obsłużyć w procesie dydaktycznym osoby niepełnosprawne, zaś zaadaptowanie budynków do tych specjalnych wymagań dopełnia gotowości Uczelni do pomocy tym osobom.

- w przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio, efektów działań naprawczych, a także ocenić wpływ zmian infrastruktury na możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia i jego jakość.

Tegoroczna wizytacja jest pierwszą wizytacją tego kierunku w tej Uczelni

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wizytacja tej Uczelni, zwłaszcza infrastruktury dydaktycznej i naukowej w szczególności służącej potrzebom kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji, pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że daje ona wzorcowe możliwości osiągnięcia celów i efektów kształcenia, jak również daje ona potencjalne możliwości do jej wykorzystania w badaniach naukowych (Uczelnia nie jest zobowiązana do prowadzenia badań naukowych).

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Ocenie podlegały jedynie studia pierwszego stopnia, wobec czego nie oceniano badań naukowych.

- ocena wpływu prowadzonych w jednostce badań naukowych na realizowany proces dydaktyczny, w tym na kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania, oraz ocena udziału studentów w badaniach naukowych i w prezentacji /publikacji ich wyników;

Pomimo obligatoryjności tej oceny tylko dla studiów II stopnia i jednolitych studiów magisterskich, dokonano takiej oceny, zwłaszcza w kontekście oceny rozwoju kadry naukowej i stosowanych zapisów w raporcie samooceny PWSZ w Suwałkach.

„Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach [cytat z raportu samooceny PWSZ w Suwałkach], podobnie jak wszystkie wyższe szkoły zawodowe w kraju nie otrzymuje dotacji na badania naukowe, wobec czego, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na

kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji w zasadzie nie prowadzą badań naukowych. Część nauczycieli akademickich PWSZ to pracownicy naukowcy innych dużych ośrodków akademickich, w których takie badania prowadzą, a ich efekty wykorzystują również w działalności dydaktycznej w PWSZ w Suwałkach. Prowadzone są natomiast badania w ramach realizacji prac dyplomowych inżynierskich studentów kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji w laboratoriach funkcjonujących w Instytucie Politechnicznym z wykorzystaniem znajdujących się w nich urządzeń oraz badania realizowane w ramach zajęć laboratoryjnych”.

Zespół Oceniający Uczelnię spotkał się z faktem (na zajęciach laboratoryjnych) badania gleby w celu ukierunkowania jej rekultywacji, przeprowadzone na próbkach pobranych przez studentów. Przeprowadzone oceny prac dyplomowych potwierdzają prowadzenie badań w ramach realizacji prac dyplomowych.

Biblioteka PWSZ w Suwałkach, w swoich zbiorach posiada pozycje autorstwa nauczycieli Uczelni.

Fakt przeprowadzania w laboratorium badań celem określenia parametrów gleby pobranej własnoręcznie przez studentów kierunku ZiIP aby zaprojektować program jej rekultywacji, podkreśla użyteczność tych badań, co kreuje silne relacje pomiędzy Uczelnią a jej otoczeniem. Przyczynia się to również do kształtowania programu kształcenia, indywidualizacji nauczania i udziału studentów w tych badaniach.

O ocenie wpływu współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami i instytucjami na proces dydaktyczny, można w sytuacji wizytowanej Uczelni, mówić w kontekście, tworzenia kadry nauczycieli tego kierunku z osób pracujących w innych uczelniach. W tych Uczelniach są prowadzone badania naukowe, prowadzone przez samodzielnych pracowników naukowych, przyczyniające się do rozwoju młodej kadry naukowej.

- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić ewentualną zmianę stopnia oddziaływania prowadzonych badań naukowych na proces rozwoju kierunku.

Była to pierwsza wizytacja kierunku ZiIP PWSZ w Suwałkach, zatem nie przeprowadzono oceny porównawczej.

Ocena końcowa 6 *kryterium ogólnego*⁴ nie dotyczy.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryterium szczegółowego*

Uczelnia nie jest zobowiązana do prowadzenia badań naukowych. Nie otrzymuje z tego tytułu dotacji budżetowych, pomimo to Uczelnia stawia na rozwój własnej kadry naukowo-dydaktycznej i stopniowo rozszerza współpracę z instytucjami i przedsiębiorstwach regionu suwalskiego, a także z innymi ośrodkami naukowymi, z którymi Uczelnia współpracuje dla rozwoju tej kadry. W tym stanie rzeczy, gdyby ocenić wysiłki Uczelni, ocena końcowa byłaby znacząco.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) *Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;*

Cały proces rekrutacji na kierunek zarządzanie i inżynieria produkcji przeprowadzany jest przez Instytut Politechniczny. Warunki i tryb rekrutacji w roku akademickim 2012/2013 określone zostały w Uchwale Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach. Zasady rekrutacji na kierunek zarządzanie i inżynieria produkcji od strony formalnej nie budzą zastrzeżeń. Rekrutacja odbywa się wg pozycji kandydata na liście rankingowej stworzonej na podstawie liczby punktów z egzaminu maturalnego. Brane są pod uwagę dwa przedmioty: jeden spośród matematyki, fizyki, biologii, chemii lub informatyki, drugi z wybranego przez kandydata języka obcego. W przypadku gdy kandydat zdawał maturę na poziomie rozszerzonym, jego wynik jest mnożony przez współczynnik 1,5. Tak skonstruowane zasady rekrutacji uwzględniają zasadę równych szans oraz gwarantują dobór kandydatów posiadających podstawową wiedzę z zakresu nauk ścisłych, która to jest niezbędna do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Zgodnie z opinią studentów, proces uczenia się nie wymaga jedynie pamięciowego opanowania treści przekazanych przez nauczycieli akademickich podczas zajęć dydaktycznych. Od studentów wymaga się przede wszystkim umiejętności logicznego myślenia oraz wykorzystywania dostępnych możliwości czyli, np. materiałów dostępnych w internecie, bibliotece, dopytania wykładowców. Do minimum zredukowano zaliczenia ustne, które według studentów są najmniej obiektywną formą weryfikacji wiedzy i umiejętności.

Poza zaliczeniami i egzaminami końcowymi, projektami, wiedza i umiejętności są weryfikowane na bieżąco podczas zajęć za pomocą kolokwii, referatów oraz prac zaliczeniowych. System ocen w opinii studentów jest obiektywny i przejrzysty. Wymagania nowego programu studiów wynikające z zasad Krajowych Ram Kwalifikacji są wystandaryzowane.

Studenci mają zapewnioną możliwość wglądu w swoje prace pisemne oraz otrzymują od prowadzących informacje zwrotne w zakresie popełnionych błędów

Wyniki zaliczeń i egzaminów pisemnych są najczęściej przekazywane studentom drogą elektroniczną. Inne sposoby udostępniania wyników odbywają się z poszanowaniem ochrony danych osobowych i opierają się numerach albumów studentów.

3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Uczelnia stwarza studentom kierunku ochrona środowiska możliwości wyjazdów zagranicznych w ramach programu ERASMUS. Jednak w praktyce niewielu studentów z tej możliwości korzysta. Jest to spowodowane głównie niskim stypendium, barierą językową oraz pracą zarobkową. Studenci również zwrócili uwagę, iż jednym z największych problemów jest w przypadku organizacji wyjazdu zagranicznego trudność w pogodzeniu programów studiów. Osoby, które były na wymianie zagranicznej, bądź mają zamiar wyjechać w najbliższym czasie wskazują na problemy wynikające z konieczności uzupełnienia

różnic programowych po powrocie. Oferta, bowiem, przedmiotów za granicą nie odpowiada programowi studiów na miejscu, co prowadzi do sytuacji w której po powrocie student zmuszony jest zaliczać pewne przedmioty. Ponadto 30% studentów ocenianego kierunku odbywa studia w trybie niestacjonarnym, od wielu lat pracuje, posiada rodzinę. Uwarunkowania te w oczywisty sposób przyczyniają się do zmniejszenia zainteresowania wyjazdem zagranicznym. Należy jednak zwrócić uwagę, że z roku na rok coraz więcej studentów wykazuje zainteresowanie wyjazdem oraz coraz więcej studentów jest przyjmowanych w ramach wymiany z uczelni zagranicznych.

Na kierunku ochrona środowiska funkcjonuje system ECTS. Jednak władze nie podejmują żadnych działań związanych z popularyzacją wiedzy na temat tego systemu, a co w ślad za tym idzie, nie są w odpowiednim stopniu rozwinięte mechanizmy informujące i zachęcające studentów do wymiany zagranicznej. W spotkaniu z zespołem oceniającym studenci stwierdzili, iż punkty ECTS przypisane do przedmiotów dobrze odzwierciedlają nakład pracy konieczny do zaliczenia przedmiotu.

4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System opieki naukowej i dydaktycznej na wizytowanym kierunku należy ocenić pozytywnie. Każdy pracownik posiada ustalone godziny konsultacji dydaktycznych. Informacja na ten temat jest ogólnodostępna. Studenci wskazali, że w przypadku jakichkolwiek zmian, stosowne informacje są do nich wysyłane mailem.

W zakresie pomocy naukowej, studenci podkreślali, ich zdaniem, odpowiednie wsparcie merytoryczne ze strony nauczycieli akademickich.

Sylabusy przygotowane według Krajowych Ram Kwalifikacji zawierają podstawowe elementy, takie jak treści programowe, sugerowaną literaturę, formę, warunki i kryteria zaliczenia przedmiotu. W opinii studentów, wskazane treści programowe znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach dydaktycznych. Natomiast wskazana literatura jest w większości przypadków aktualizowana na bieżąco. W praktyce jednak większość studentów nie sięga do sylabusów– uważają oni iż wiedza przekazana im przez prowadzących na pierwszych zajęciach- dotycząca sposobu zaliczenia, literatury, treści jest

wystarczająca. W spotkaniu z zespołem oceniającym większe zainteresowanie sylabusami wykazały osoby studiujące w trybie niestacjonarnym. Niektóre z nich przyznały, że czasami sięgają do sylabusów, aby sprawdzić jakie treści będą realizowane na danym przedmiocie oraz sprawdzić zasady zaliczenia.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu Przyznawania Pomocy Materialnej dla Studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach. Przewiduje on możliwość ubiegania się o wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Podział dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej, jak i proporcje podziału funduszu pomiędzy stypendiami są zgodne z przepisami Ustawy - art. 174 ust. 4. Kryteria przyznawania stypendiów są jasne i przejrzyste. Procedura przyznawania stypendium odbywa się z poszanowaniem tajności danych osobowych.

W obrębie Uczelni, studenci ocenianego kierunku, którzy ukończyli I rok studiów mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, na podstawie wysokiej średniej ocen lub osiągnięć: sportowych, naukowych, artystycznych. Wysokość kwot stypendium Rektora dla najlepszych studentów jest różna w zależności od osiągniętej przez studenta pozycji rankingowej. Najniższa kwota stypendium wynosi 600 zł miesięcznie, a najwyższa 1000 zł miesięcznie. Studenci Uczelni mają możliwość uzyskania stypendiów o charakterze specjalnym (dla studentów niepełnosprawnych) oraz socjalnym, w tym stypendium w zwiększonej wysokości oraz zapomogi. Stypendium socjalne (uzależnione od dochodu) kształtuje się w granicach 350-450 zł. Studenci wizytowanego kierunku ocenili te kwoty jako wystarczające. Kryteria przyznawania stypendium specjalnego, stypendium socjalnego oraz zapomogi są zgodne z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Ustawy o świadczeniach rodzinnych. Uczelnia monitoruje obowiązujący stan prawny i dokonuje na bieżąco stosownych zmian wynikających ze zmian legislacyjnych, m.in. w przedmiocie ustalania dochodu.

Uczelnia dysponuje własnym domem studenckim. Studenci wyrazili pozytywną opinię zarówno o standardzie, jak i o opłacie za dom studencki. Na terenie Uczelni funkcjonuje punkt gastronomiczny, który nie cieszy się dobrą opinią wśród studentów.

Studenci mają zapewnione wsparcie ze strony Biura Karier, które poza organizacją praktyk i staży, wspiera także studentów w zakresie merytorycznym. Studenci mają możliwość zasięgnięcia porady związanej z doбором ścieżki kształcenia, a także mogą

skonsultować lub uzyskać pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych o pracę. Ponadto Biuro Karier, prowadzi stronę internetową, zawierającą oferty pracy, praktyk oraz staży. Wspomaga to proces wstępowania absolwentów Uczelni na rynek pracy. W odniesieniu do działalności Biura, studenci ocenianego kierunku najczęściej kierują się z prośbą o pomoc w przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej oraz przygotowaniu dokumentów z tym związanych. Rzadko korzystają z oferty Biura Karier przy znalezieniu praktyk.

Opinie prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym.

W spotkaniu studentów z zespołem oceniającym wzięło udział około 40 studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia. Studenci aktywnie uczestniczyli w spotkaniu i odpowiadali na wszelkie pytania ekspertów. Jako główny powód wyboru tego kierunku studiów i tej Uczelni studenci wskazali bliskość miejsca zamieszkania, wysoki poziom oraz opinie kolegów, którzy wcześniej rozpoczęli studia.

Studenci pozytywnie odnieśli się do obsługi administracyjnej w dziekanacie. Jest to dla nich sprawą o tyle ważną, że na ocenianym kierunku istnieje elektroniczny system Wirtualny Dziekanat, który pozwala załatwić tylko część spraw związanych z tokiem studiów. Większość nadal musi być załatwiana w sposób tradycyjny. Z roku na rok, liczba jego funkcjonalności się powiększa. W opinii studentów godziny pracy dziekanatu są wystarczające – jest on otwarty codziennie, oprócz śród i niedziel, po przynajmniej trzy godziny.

Zgodnie z opiniami studentów przedstawionymi podczas spotkania, należy stwierdzić, że są ogólnie zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej na Uczelni. Identyfikują się z Uczelnią oraz swoim kierunkiem studiów. Ponadto dużą aprobatą środowiska studenckiego ocenianego kierunku cieszą się prowadzący zajęcia, którzy często w oryginalny sposób starają się zainteresować przedmiotem i zmusić do kreatywności.

W opinii studentów program jest właściwie skonstruowany, treści nie powtarzają się i są ułożone we właściwej kolejności.

Jako słabą stronę studenci wskazali poziom języków obcych, przede wszystkim brakuje możliwości nauki języka specjalistycznego. Uczelnia nie oferuje studentom możliwość nauki przedmiotów w języku angielskim. Taki stan rzeczy, zdaje się być jedną z bezpośrednich przyczyn nikłego zainteresowania studentów mobilnością.

Studenci bardzo cenią sobie zajęcia wyjazdowe, dostrzegają potrzebę powiększenia ich oferty, np. poprzez wyjazdy do okolicznych zakładów przetwórczych. Co więcej uważają, że program nie jest przeładowany treściami teoretycznymi, a prowadzący przykładają odpowiednią wagę do przekazywania praktycznych informacji.

Do mocnych stron procesu kształcenia studenci zdecydowanie zaliczają dobre przygotowanie merytoryczne prowadzących, wyposażenie laboratoriów, zasoby biblioteczne oraz konstrukcję programu studiów.

Studenci niestacjonarni wyrazili pozytywną opinię na temat wysokości opłat za studia – wynoszą one 1800 zł za semestr. Ponadto Uczelnia nie pobiera opłat za powtarzanie przedmiotów, a stypendia (rektora oraz socjalne) zostały ocenione jako wysokie.

Dość dużym problemem dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych była kwestia specjalizacji. Przychodząc na studia byli oni przekonani, iż będą mieli wybór pomiędzy zarządzaniem środowiskiem a przetwórstwem rolno-spożywczym. W praktyce okazało się jednak, że została utworzona tylko specjalizacja przetwórstwo rolno-spożywcze. Studenci studiów niestacjonarnych odbyli w tej sprawie rozmowę z Dyrekcją Instytutu Politechnicznego, co poskutkowało otwarciem specjalizacji zarządzanie środowiskiem, ale tylko dla studiów niestacjonarnych. Studenci studiów stacjonarnych, nie otrzymali takiej możliwości.

Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że co semestr wypełniają ankiety oceniające prowadzących oraz, że jeśli chcą, to mają wgląd do ich wyników – są one dostępne w sekretariacie Instytut Politechnicznego.

Studenci bardzo wysoko oceniają władze Instytutu Politechnicznego, w szczególności obecnego Dyrektora. Wszelkie skargi zgłaszane przez studentów są na bieżąco rozpatrywane przez Władze Uczelni. Przykładem takiej skargi były zgłoszone problemy z jednym z wykładowców oraz kwestie związane z utworzeniem specjalizacji.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia.

Nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów

2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się. Wymagania określone na podstawie Krajowych Ram Kwalifikacji są wystandaryzowane.

3) Studenci ocenianego kierunku studiów niechętnie biorą udział w wymianie międzynarodowej. W głównej mierze jest to spowodowane trudnością w pogodzeniu studiów z pracą zarobkową, niedostatecznym dofinansowaniem, nieznajomością języków obcych.

4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w PWSZ w Suwałkach został wprowadzony w miejsce dotychczas funkcjonującego w Uczelni Systemu (Uchwała Nr 23 Senatu Uczelni z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w PWSZ w Suwałkach) w związku z potrzebą dostosowania zasad i procedur jego działania do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji. Poprzednio funkcjonującym wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia zarządzali: pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia oraz Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Obecnie ramy działalności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości określa uchwała Senatu Nr 52 Senatu PWSZ w Suwałkach z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości w PWSZ w Suwałkach. Elementami tego Systemu są:

Komisja ds. jakości Kształcenia oraz Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia.

W skład Komisji ds. Jakości Kształcenia, powołanej przez Rektora wchodzi nauczyciele akademicy wskazani przez Dyrektorów Instytutów spośród członków instytutowych rad ds.

jakości kształcenia – po jednym z każdego Instytutu, dwóch studentów oraz inne osoby wskazane przez Rektora. Komisja ds. Jakości Kształcenia zajmuje się: opracowaniem procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia oraz przedstawia Rektorowi propozycje działań doskonalących ten proces. Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia funkcjonuje w podstawowej jednostce organizacyjnej. Do zadań Komisji należy wdrożenie opracowanych procedur, inicjowanie okresowych spotkań władz Instytutu ze studentami, a także analiza wyników ocen jakości kształcenia oraz przedstawianie Dyrektorowi Instytutu propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia. W skład Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia wchodzi powoływani przez Dyrektora Instytutu nauczyciele akademicki w liczbie określonej przez Dyrektora, zapewniającej właściwą reprezentację głównych kierunków kształcenia, dwóch studentów wskazanych przez uczelniany organ Samorządu Studentów, przedstawiciele pracodawców oraz inne osoby wskazane przez Dyrektora. Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Politechnicznym została powołana przez Dyrektora Instytutu w dniu 16 stycznia 2013 r. po zasięgnięciu opinii Rady Instytutu Politechnicznego wyrażonej w uchwale Nr 5/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r.

Co roku odbywa się posiedzenie Senatu PWSZ poświęcone tematowi jakości kształcenia. w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian prowadzone jest wielotorowo. Informacje na temat kształcenia są zlokalizowane w licznych źródłach, co pozwala na pozytywną ocenę jej dostępności. Uczelnia jest obecna w lokalnych mediach oraz portalach internetowych, z którymi aktywnie i systematycznie współpracuje. Informacje o efektach kształcenia, planach zajęć, terminach sesji, a także wszelkich sprawach organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem Uczelni studenci mogą uzyskać w Internecie, na stronie głównej uczelni.

System ankietyzacji jest elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia. Ankiety są przeprowadzane anonimowo oraz są poufne.

Funkcjonuje roczny plan hospitacji skierowany na ocenienie każdego z wykładowców. W stosunku do pracowników zatrudnionych na zlecenie wynik hospitacji jest decydujący o przedłużeniu takiej umowy. Hospitacja jest kończona rozmową wizytującego ze studentami bez udziału hospitowanego.

Zasady okresowej oceny nauczycieli akademickich określa Regulamin okresowej oceny nauczycieli akademickich PWSZ w Suwałkach będący załącznikiem do Zarządzenia Nr 5 rektora PWSZ w Suwałkach z dnia 17 stycznia 2012 r. Okresowa ocena nauczycieli akademickich odbywa się co dwa lata zgodnie z harmonogramem ustalany każdorazowo zarządzeniem Rektora. Ocena pracowników jest dwuetapowa. Oceny dokonuje bezpośredni przełożony, następnie komisja ds. oceny (Instytutowe Komisje ds. oceny, Uczelniana Komisja ds. oceny, Komisja Odwoławcza Uczelni). Za jej przeprowadzenie odpowiada Rada Instytutu, która powołuje Instytutową Komisję Oceniającą wyznaczając termin przeprowadzenia poszczególnych czynności ocenających. Wynik oceny przedstawia pracownikowi na piśmie dyrektor instytutu. W arkuszu oceny poszczególni pracownicy opisują swoją działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną. W arkuszu oceny znajduje się również opinia Dyrektora Instytutu, a także wyniki badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów oraz wyniki hospitacji zajęć. Komisja oceniająca analizuje następnie arkusz oceny i na podstawie przedstawionych danych ocenia danego nauczyciela akademickiego. Wyniki oceny są następnie przedstawiane pracownikowi.

Szczegółowe wyniki ankiet, hospitacji oraz oceny nauczycieli akademickich pozwalają na wskazanie obszarów procesu dydaktycznego, które wymagają usprawnienia. Przykładowo, co roku następują zmiany w programach wynikające z przeglądów jakości. Zwłaszcza forma zajęć projektowych jest w większości pochodną takich ocen (wcześniej miały charakter wykładów).

2) Ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości.

Pracodawcy są konsultowani w kwestiach programu, poziomu kształcenia oraz kompetencji absolwentów. Przeprowadzono specjalne konsultacje dotyczące KRK w momencie ich wprowadzania. Większość kontaktów ma charakter nieformalny. Czołowi przedsiębiorcy regionu utrzymują regularną współpracę wspierając uczelnię w organizowaniu praktyk, staży, wycieczek technologicznych. Kierunek jest bardzo potrzebny dla regionu, stąd wsparcie interesariuszy.

Studenci kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Suwałkach uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w organach takich, jak Rada Instytutu oraz kierunkowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. We wszystkich wyżej wymienionych organach studenci stanowią wymagane 20% ogólnej liczby członków. Wśród studentów kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji występuje nikłe zainteresowanie problematyką jakości kształcenia. Co ciekawe, większe zainteresowanie problematyką jakości kształcenia przejawiają studenci studiów niestacjonarnych. W rozmowie z zespołem oceniającym stwierdzili oni, że przed rozpoczęciem studiów zapoznali się dokładnie z programem, wymaganiami, efektami kształcenia, gdyż chcieli mieć pewność, że wiedza i umiejętności, które otrzymają w wyniku studiów będą spełniały ich oczekiwania i przydadzą im się w pracy zawodowej.

Elementem systemu zapewniania jakości kształcenia, w którym studenci biorą udział jest co semestralna ankietyzacja mająca na celu ocenę wykładowców i prowadzonych przez nich zajęć. Studenci zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych stwierdzili, że mają dostęp do wyników ankiet (są one do wglądu w sekretariacie Instytutu Politechnicznego), a ankiety, które wypełniają mają wpływ na to, jak prowadzone są zajęcia oraz na podejście prowadzących.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+	+	+	nie dotyczy	+/-	+
Umiejętności	+	+	+	nie dotyczy	+/-	+

kompetencje społeczne	+	+	+	nie dotyczy	+/-	+
-----------------------	---	---	---	-------------	-----	---

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) System zapewnienia jakości kształcenia jest prawidłowo funkcjonujący w warunkach Uczelni z zastrzeżeniem co do procesu dyplomowania, który nie został prawidłowo oceniony wewnętrznie.

2) Wpływ interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych jest bardzo widoczny. Jakkolwiek współpraca z interesariuszami wewnętrznymi jest bardzo dobra, tym niemniej potrzebne jest nadanie instytucjonalnej formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów		X			

4	zasoby kadrowe			X		
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ³	nie dotyczy				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia)

Podsumowanie

Obraz wyniesiony z wizytacji jest generalnie pozytywny. Przede wszystkim program kształcenia jest nowoczesny,. Dokumentacja procesu kształcenia jest prawidłowa, a komunikowanie się z interesariuszami satysfakcjonujące dla obu stron. Widoczna też jest integracja środowiska studentów i absolwentów z uczelnią. Natomiast potrzebne jest dalsze doskonalenie systemu zapewniania jakości, precyzyjne dopełnienie wymogów prawnych w zakresie zdefiniowania kierunku kształcenia i przyłożenie większej wagi

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

do procesu dyplomowania i nadania mu inżyniersko-projektowego charakteru. Budzi zastrzeżenia fakt, że spośród 10 nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Uczelnię do minimum kadrowego 2 osoby nie spełniają wymogów. Obsada zajęć jest generalnie prawidłowa. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Studenci kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Suwałkach uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w organach takich, jak Rada Instytutu oraz kierunkowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. We wszystkich wyżej wymienionych organach studenci stanowią wymagane 20% ogólnej liczby członków. Uczelnia dysponuje bardzo dobrymi obiektami budowlanymi.

Obraz wyniesiony z wizytacji jest generalnie pozytywny. Dokumentacja procesu kształcenia jest prawidłowa, a komunikowanie się z interesariuszami satysfakcjonuje obie strony. Widoczna jest też integracja środowiska studentów i absolwentów z Uczelnią. Natomiast potrzebne jest dalsze doskonalenie systemu zapewniającego jakość kształcenia, precyzyjne dopełnienie wymogów prawnych w zakresie zdefiniowania kierunku kształcenia i przyłożenie większej wagi do procesu dyplomowania i nadania mu inżyniersko-projektowego charakteru. Budzi zastrzeżenia fakt, że spośród 10 nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Uczelnię do minimum kadrowego 2 osoby nie spełniają wymogów. Obsada zajęć jest generalnie prawidłowa. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Studenci kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Suwałkach uczestniczą w procesie zapewnienia jakości kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w organach takich jak Rada Instytutu oraz kierunkowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. W tych organach studenci stanowią 20% ogólnej liczby członków. Uczelnia dysponuje bardzo dobrymi obiektami budowlanymi

Uczelnia ustosunkowała się do zastrzeżeń sformułowanych w raporcie Zespołu Oceniającego i wykonała program naprawczy mający na celu podnieść efektywność jakości kształcenia na kierunku studiów będącym przedmiotem oceny. Wszystkie sugestie i uwagi wskazane podczas wizytacji ZO jak również i w raporcie powizytacyjnym zostały uwzględnione i są w trakcie wdrażania w procesie kształcenia studentów. Biorąc pod uwagę bardzo szerokie wyjaśnienia i podjęte przez Uczelnię działania korygujące i uzupełniające oraz usunięcie szeregu poważnych usterek związanych z procedurą dyplomowania studentów. Na zarzut ZO – że efekty kształcenia częściowo powtarzają sformułowania wzorcowych efektów z przepisów o KRK- sprecyzowano efekty kształcenia zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji zawarte w programie kształcenia dla poszczególnych przedmiotów – w sylabusach. Przeprowadzono analizę, w wyniku której doprecyzowano efekty kształcenia dla kierunku Zarządzanie i Inżynieria Produkcji. Minimum kadrowe zostało uzupełnione o dwóch nauczycieli akademickich:

Korekta wymienionych wyżej kryteriów została dokonana w odniesieniu do danych zawartych w tabeli 2 raportu wizytacji dokonanej w dniach 8-9 czerwca 2013r. na kierunku „zarządzanie i inżynieria produkcji” w Instytucie Politechnicznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prof. Edwarda F. Szczepańskiego w Suwałkach. Zmiany oceny stopnia spełnienia kryteriów przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	W pełni	Znacząco	Częściowo	Niedostatecznie
Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
Zasoby kadrowe		X			